KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/1623,

14. juuli 2022,

millega tehakse kriisi tõttu, mille on põhjustanud Venemaa sissetung Ukrainasse, 2022. aastaks erand delegeeritud määrusest (EL) 2017/891 seoses turustatud toodangu väärtuse, riikliku strateegia ning puu- ja köögiviljasektori mitmeaastaste kohustuste täitmiseks antud liidu finantsabi tagasinõudmisega

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, ([1]) ja eelkõige selle artikli 37 punkte a ja c ning artikli 173 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Praeguse kriisi tõttu, mille on põhjustanud Venemaa sissetung Ukrainasse 24. veebruaril 2022, mis algas varsti pärast COVID-19 kriisi, seisavad kõigi liikmesriikide põllumajandustootjad silmitsi erakordselt keeruliste oludega. Selleks et reageerida sissetungist põhjustatud ulatuslikele liikumispiirangutele, tarneahela häiretele ja logistikaprobleemidele, tuleks võtta meetmed. Võttes arvesse pikaajalisi häireid logistika- ja tarneahelates, on tõenäoline, et tõsised tõrked sektoris jätkuvad ja olukord võib veelgi halveneda. Logistikaprobleemid on muutnud ELi põllumajandustootjad haavatavaks käesolevast kriisist põhjustatud majandushäirete suhtes ning nad seisavad silmitsi finantsraskuste ja rahavooprobleemidega.

(2) Kõikide liikmesriikide puu- ja köögiviljasektori tunnustatud tootjaorganisatsioonidel ja tootjaorganisatsioonide liitudel on olnud erakordselt keeruline rakenduskavasid kavandada, hallata ja rakendada. See võib põhjustada viivitusi nende rakenduskavade elluviimisel ja nii ei pruugi tootjaorganisatsioonid ja tootjaorganisatsioonide liidud vastata nende rakenduskavade jaoks liidu õigusaktides sätestatud nõuetele, eelkõige komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2017/891 ([2]) sätestatud nõuetele. Tootjaorganisatsioonid on haavatavad ka häirete ja tõrgete suhtes, mida põhjustab Venemaa sissetung Ukrainasse, ning neil on tarneahela häiretest tingitud finantsraskused ja rahavooprobleemid. Nad seisavad silmitsi logistikaprobleemidega ja tööjõupuudusest tulenevate mureküsimustega saagikoristusel ning tarbijateni jõudmisel tarneahela häirete tõttu. Sellel on otsene mõju tootjaorganisatsioonide finantsstabiilsusele ja nende suutlikkusele rakenduskavasid rakendada. See mõjutab omakorda tootjaorganisatsioonide suutlikkust võtta kasutusele meetmeid ja abinõusid käesoleva kriisi mõju leevendamiseks.

(3) Venemaa sissetung Ukrainasse on vähendanud puu- ja köögiviljasektoris turustatud toodangu väärtust ja see mõjutab oluliselt tootjaorganisatsioonidele järgneval aastal antavat liidu toetuse summat, kuna liidu toetus arvutatakse protsendina iga tootjaorganisatsiooni turustatud toodangu väärtusest. Kui turustatud toodangu väärtus 2022. aastal Venemaa sissetungi tõttu Ukrainasse märkimisväärselt väheneb, on tootjaorganisatsioonidel oht kaotada oma tunnustus, kuna üks tunnustamiskriteerium on tagada riiklikul tasandil kehtestatud teatav turustatud toodangu miinimumväärtus. See seaks ohtu tootjaorganisatsioonide pikaajalise stabiilsuse. Seega, kui Venemaa sissetung Ukrainasse toob kaasa toote väärtuse vähenemise 2022. aastal vähemalt 35 % põhjustel, mis ei ole tootjaorganisatsiooni vastutuse ja kontrolli all, tuleks 2022. aastal turustatud toodangu väärtuseks määrata 100 % eelmise arvestusperioodi väärtusest. Võttes arvesse ulatuslikku majanduslikku mõju puu- ja köögiviljasektorile, mille on põhjustanud Venemaa sissetung Ukrainasse, ei ole delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 23 lõikes 4 sätestatud künnis – 65 % turustatud toodangu väärtusest eelmisel perioodil – piisav, et saavutada nende tootjaorganisatsioonide majanduslik ja finantsstabiilsus, keda selline turustatud toodangu väärtuse vähenemine puudutab.

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

([2]) Komisjoni 13. märtsi 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/891, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 puu- ja köögivilja ning töödeldud puu- ja köögivilja sektorite osas ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 neis sektorites kohaldatavate karistuste osas ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 543/2011 (ELT L 138, 25.5.2017, lk 4).

(4) Liikmesriigid tuleks 2022. aastal vabastada ka delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 27 lõikes 5 sätestatud kohustusest näha riiklikus strateegias ette rakendusfondi kasutamise maksimaalsed protsendimäärad, mille ulatuses võib teha kulutusi ühe meetme või tegevuse liigi puhul. See peaks tagama tootjaorganisatsioonidele meetmete võtmisel suurema paindlikkuse, et tulla toime mõjuga, mida Venemaa sissetung Ukrainasse põhjustab puu- ja köögiviljasektoris.

(5) Selleks et tagada tootjaorganisatsioonide finantsstabiilsus, ei tohiks delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 36 lõike 3 kohaselt puu- ja köögiviljasektoris mitmeaastaste kohustuste täitmiseks, näiteks keskkonnameetmete rakendamiseks antud liidu rahalist abi Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondile tagasi nõuda ning sellist abi ei peaks fondile tagasi maksma, kui meetmete pikaajalisi eesmärke ei ole 2022. aastal võimalik saavutada meetmete rakendamise katkestamise pärast, mille põhjustas Venemaa sissetung Ukrainasse.

(6) Kuna meetmed on vaja võtta kohe, peaks käesolev määrus jõustuma *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgneval päeval, Võttes arvesse, et rakenduskavade rakendamine põhineb kalendriaastal, tuleks käesoleva määruse artikli 1 lõigetes 1 ja 2 sätestatud liidu finantsabi ülemmäära ja liikmesriikide riiklikus strateegias sätestatud meetmete tasakaaluga seotud erandeid kohaldada tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2022,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määrusest (EL) 2017/891 2022. aastaks kehtestatud erandid

1. Erandina delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 23 lõikest 4, kui 2022. aastal vähenes toote väärtus vähemalt 35 % ning see toimus põhjustel, mis ei ole tootjaorganisatsiooni vastutuse ja kontrolli all, loetakse kõnealuse toote turustatud toodangu väärtuseks 100 % selle väärtusest eelmisel arvestusperioodil. Tootjaorganisatsioon tõendab asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele, et need tingimused on täidetud.

2. Erandina delegeeritud määruse (EL) 2017/891 artikli 27 lõikest 5 ei kohaldata 2022. aastal liikmesriikide suhtes kohustust sätestada riiklikus strateegias rakendusfondi kasutamise maksimaalsed protsendimäärad, mille ulatuses võib teha kulutusi ühe meetme või tegevuse liigi puhul, et tagada tasakaal eri meetmete vahel.

3. Erandina delegeeritud määrusest (EL) 2017/891 artikli 36 lõikest 3 ei tagastata ega hüvitata EAGFile liidu rahalist abi, mida antakse mitmeaastaste kohustuste, näiteks keskkonnameetmete puhul, kui 2022. aastal ei ole meetmete pikaajalisi eesmärke võimalik saavutada ega eeldatavat kasu realiseerida meetmete rakendamise katkestamise pärast 2022. aastal Venemaa sissetungi tõttu Ukrainasse.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 1 lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. juuli 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN